

מטס (ראלי) לסלובקיה
לזיכרם של חברינו,
האחים עודד ויוסי הומל

אז מה היה לנו?

5 מטוסים (2 דו מנועיים ו- 3 חד מנועיים), 17 איש (כולל בנות זוג), 3000 מיילים ימיים, 23 שעות טיסה, 8 ימים והמון חוויות טיסה בכל מזג אוויר אפשרי.....

צפון סלובקיה ונפיה קרצו לנו ולא היינו צריכים יותר מכך כדי לצאת לדרך אז,

שי בוים וחיים דגן ארגנו הכל - תכננו את הנתיב, את הטיולים, מדריכים, מלונות, אישורי נחיתה בכל השדות (קצת הזניחו את הטיפול במזג האוויר הסגרירי) ועוד ועוד ולנו הטייסים נשאר רק להניע ולטוס.

אז הינענו וטסנו.

המסלול:

יצאנו מחיפה לרודוס, תדלוק ומרודוס צפונה דרך "פינת" קוס, איקריה, חיוס ובהמשך ליבשת, מזרחית לסלונקי ולנחיתה בסקופיה שבמקדוניה.

למחרת, אחרי טיול הכרות עם סקופיה לג קצר לבלגרד. לילה בבלגרד, למחרת טיול הכרות עם בלגרד והמשך צפונה לעיר פופרד שבצפון מזרח סלובקיה בין הרי הטטרה. באזור פופרד טיילנו שלושה ימים ולילות ומשם שעת טיסה אחת מערבה והגענו לברטיסלאבה הבירה. כאן בילינו יומיים ולילותיים ומשם התחלנו את דרכנו בחזרה לארץ בארבעה לגים שנמשכו יומיים: ברטיסלאבה – דוברובניק, נחיתה, תדלוק והמשך לעיר אוחריד שבמערב מקדוניה. ולמחרת המשך לרודוס ולחיפה.

• סקופיה ומקדוניה

סקופיה היא בירתה של מקדוניה, המדינה הדרומית של יוגוסלביה לשעבר וגבולה הדרומי הוא עם יוון. ומסתבר שאין הרבה אהבה בין מקדוניה ויוון. זה מתחיל בכך שהיוונים טוענים שהמקדונים "גנבו" להם את השם (שהרי מקדוניה זה שמה המקורי של יוון ושם המחוז הצפוני של יוון), ממשיך ב"אהבה" על רקע דתי (נוצרים ומוסלמים) וכלה ביחסים של שתי מדינות אירופיות - האחת, יוון חברה בנאט"ו, אך היא מונעת את הצטרפותה של מקדוניה שכל כך משתוקקת למטרייה של הברית.

לפני שהגענו לסקופיה אמרו לנו שהיא דיי מוזנחת (דומה לעזה....), הופתענו לטובה, זו עיר שניכר בה הרצון להתפתח ולהתייפות. כרגע ההתייפות יותר חיצונית – שדרות וכבישים ראשיים כשהבתים והחצרות מוזנחים, אבל נבוא שוב עוד כמה שנים לוודא שאומנם הם משתפרים. בכל מקרה, היה שם זול, זול בהרבה משאר מדינות יוגוסלביה ובוודאי מאירופה.

• בלגרד

מסקופיה לבלגרד טיסה שגרתית של שעה ו 3/4, עוברים לקשר עם ה Approach והוא מנחה אותנו למסלול בשימוש 12, ובהמשך משנה ל 30 וכך כמה פעמים הלוך וחזור, אנחנו מגיעים לנקודת ה VFR ממש בכניסה לשדה, נפרדים מה Approach שבאופן סופי מכוון אותנו למסלול 12 ומעביר אותנו למגדל והמגדל מופתע ומנחית אותנו על 30.... לנו אין שום העדפה למסלול זה או אחר, וגם הרוח לא התערבה במחלוקת, אבל איפה התאום בין ה Approach למגדל?

המטוסים שלנו חונים בבלגרד

- **טיסה בשמי הונגריה**

מבלגרד יצאנו צפונה לכיוון העיר פופרד שבצפון מזרח סלובקיה והנתיב עובר מעל השטחים הירוקים של הונגריה. הבקר מדבר איתנו כמובן אנגלית אבל כל שאר הקשר מתנהל בהונגרית, ויסלחו לי ההונגרים זה ממש מצחיק, וכמו שהגשש החיוור אמרו כבר – כמה אוויר הם מוציאים בכל משפט, ובקשר האווירי זה ממש כמו מערכון ארוך. מזל שהיה מעונן ונאלצנו להתרכז בהתפתלות בין העננים.

- **טיסה במזג אוויר מעט חורפי**

יצאנו למסע מעט מוקדם מאשר בשנים קודמות ומזג האוויר היה פה ושם מעט חורפי מהצפוי דבר שחייב אותנו בהכנה מתאימה לפני כל טיסה. ולכן כל ערב (כהרגלנו) קיימנו תדריך שהתחיל מלימוד התחזית בנתיב (עננות, רוחות וכו'), בחירה משותפת של שדות אלטרנטיביים במידה ולא נוכל לסיים את הלג כמתוכנן, לימוד קפדני של תוואי הקרקע באזור הנתיב על מפות ה VFR וזיהוי הפסגות והגובה המינימלי המותר לטיסה (בנוסף כמובן לזה המצוין במפות נתיבי ה IFR), רענון נוהל הקשר בערוץ הפנימי של הראליי ודיווח לאחור של המטוסים הראשונים על תנאי מזג האוויר ועוד ועוד. התדרוך וההקפדה הוכיחו את עצמם לכל אורך הדרך.

הגענו לאזור סלובקיה כשאנו טסים לפופרד מגרדים מלמטה את בסיס הענן בגובה 5500 רגל, שומרים קשר עיין רצוף עם פסגות ההרים, ונוחתים בגשם במסלול הארוך והמואר של פופרד.

בדרכנו מברטיסלאבה לדוברובניק, טיפסנו כשאנו מנתבים בין העננים לגובה 10000 ויותר, עדכנו זה את זה בקשר הפנימי על האזורים הפחות טובים, בדקנו ברציפות התפתחות של הקרחה בשפות ההתקפה, הקפדנו לבדוק שהמהירות לא יורדת (במידה ותפתח התקרחות) ושמרנו נתוני טיסה בהקפדה ייתרה. לקראת דוברובניק, התחלנו להנמיך תוך קשר עיין רצוף עם הקרקע לנחיתה שימשית בשדה.

ובדומה גם הטיסה מדוברובניק לאחריד, טיסה סגרירית באוויר מטלטל מעל ההרים ובסיומה ביצוע גישת ILS לנחיתה בשדה.

אין ספק – ההכנה הקפדנית הוכיחה את עצמה.

והלוקחים –

- בדוק היטב את מזג האוויר בנתיב, בשדה היעד ובשדות האלטרנטיביים
- למד היטב את תוואי השטח וקבע מראש גובה מינימאלי לטיסה
- למד ודע את הסכנות הכרוכות בתופעת ההתקררות
- הימנע מכניסה לתנאי התקררות.
- קבע כללים ברורים מתי עוצרים / חוזרים לאחור / הולכים לשדה אלטרנטיבי
- ואל תחשוש מלהיות פחדן כלומר, יש ספק – אין ספק

שמים קודרים לקראת הנחיתה בפופרד – סלובקיה

מפנים את המסלול אחרי נחיתה רטובה וסגרירית בפופרד – סלובקיה

הטרמינל של פופרד Poprad סלובקיה

אחרי נחיתה רטובה בפופרד Poprad סלובקיה

תדריך ערב לקראת הטיסה של מחר

- הרי הטטרה בצפון מזרח סלובקיה

לישראלי הממוצע כל נוף טבע אירופאי הוא ירוק עז, אך הירוק של הרי הטטרה בצפון סלובקיה הוא ירוק במיוחד, עז, צפוף ומרגש. סלובקיה פחות מתוירת ולכן הטיולים בכפריה וביערותיה נותנים תחושה של גילוי ראשוני, ואולי כאמור זה רק אנחנו הישראליים "המדבריים" מרגישים כך. ואולי לא, כי פגשנו שם אמא דובה ושלושה גורים ביער, וזו הוכחה ברורה שהיער הוא אמיתי, צפוף ואפוף סודות שממתינים לגילוי.

הנוף הנשקף מהמלון שלנו בהרי הטטרה (אזור פופרד)

- מערת הקרח שבהרי הטטרה

אחרי טיפוס בשביל יער בהרי הטטרה, הגענו למערת הקרח המפורסמת של סלובקיה Dobsinska Ladova Jaskyna, מערה שהוכרזה על ידי אונסק"ו כאתר מורשת עולמית. אנחנו רגילים לראות זקיפים ונטיפים מאבן וממלח במערות "קונבנציונליות" אך מראה הזקיפים והנטיפים העשויים קרח ומשטחי הקרח המקיפים אותך, מדהימים ביופיים. והפתעה, המדריך המלווה לוחץ על כפתור השלט ומפעיל לנו הדרכה קולית בעברית. בהחלט שווה ביקור.

מערת הקרח בהרי הטטרה שבסלובקיה

- שייט רפסודות לאורך הנהר

ועוד כייף שעשינו על גבול סלובקיה פולין – שייט רפסודות לאורך נהר Dunajec, נהר שהגדה הימנית שלו בצד הסלובקי והשמאלית בצד הפולני. שטנו בעצלתיים במורד הזרם במשך כשעה וחצי כששני השייטים הסלובקיים דוחפים מפעם לפעם את הרפסודה בעזרת מקלות. היה מעניין לראות שכל הרפסודות הפולניות עקפו אותנו – הסלובקים. האם הפולנים יותר ספורטיביים? נמרצים? תחרותיים? – נגלה זאת בביקור הבא.

סלובקיה כולה יחקה והירחוק שלה ממש יחוק

• ברטיסלאבה - בירת סלובקיה

להקת פולקלור סלובקית בפסטיבל האוכל בברטיסלאבה

פסל הפועל המציץ מתחת לשמלות....
ברטיסלאבה - סלובקיה

אנדרטה לזכר יהודי
ברטיסלאבה
שנרצחו בשואה

ולסיכום המסע – ארוחה חגיגית עם שגריר ישראל בסלובקיה אלכס בן צבי ואשתו עדנה

• אחריד OHRID

בדרך חזרה עצרנו ללילה בעיירה אחריד OHRID. העיירה שוכנת בקצה הצפוני של אגם אחריד, אגם שנחשב לאחד העתיקים בעולם והוא צלול ביותר. העיר והאגם הוכרזו בשנת 1980 על ידי אונסק"ו כאתר מורשת עולמית. ומסתבר שהעיירה הקטנה הינה מוקד תירותי כבר מתחילת המאה הקודמת, ובדיוק במקביל לביקורינו בה, ביקרו בה כמה ממנהיגי דרום ומרכז אירופה שקיימו שם כינוס כלשהו. אותנו עינינו מטוסי המנהלים שהביאו אותם לעיירה כשאנחנו ממתנים לאישור המראה.

נשיא טורקיה ומשלחתו נוחתים באחריד

העיר והאגם אוחריד OHRID - במקדוניה

צוות מטוס 4X-CXK באוחריד מקדוניה

המטוסים שלנו חונים בתוך ההאנגר באוחריד - מקדוניה

פסגות מושלגות אחרי המראה מאוחריד – מקדוניה
דרום מקדוניה / צפון יוון

חולפים מעל קוס בגובה 8000 רגל

פינל למסלול 25 ברודוס

• גאווה ישראלית

ולפני סיום, כמה מילים על גאווה ישראלית - ממש הלב מתחמם לשמוע את תגובות האנשים ברחוב כשנודע להם שאנחנו מישראל. החל מהפקיד ברודוס (לו אנו משלמים את מיסי הנמל בשדה) שמקטר בזעם על הגרמנים ש"קורעים" אותם ולא מבינים בכלכלה ומשפילים אותם, וכמה אתם הישראלים חכמים, וכמה הכלכלה שלכם חזקה וכמה היינו רוצים להיות כמוכם, והמשך בנהג המונית שעושה בידו תנועת שריר ואגרופ ומסביר לנו באנגלית עילגת כמה אנחנו חזקים וגיבורים מול כל הארצות שמקיפות אותנו. לא היינו לאחרונה בסקנדינביה, אבל אין ספק, ביוון, ב"יוגוסלביה" וסלובקיה הרבה יותר חם להיות ישראלי.

סה"כ כ 3000 מיילים ב 23 שעות טיסה – כייף אמיתי.

זהו, נגמר, נחתנו בשלום ומלאנו מצברים לעוד שנה.

דורר ארצי